

Översiktlig granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet Stiftelsen Åjtte - svenskt fjäll- och samemuseum

Revisionsrapport
Mars 2021

*Carl-Gustaf Folkesson, certifierad kommunal revisor
Michaela Nyman, revisionskonsult
Erik Jansen, kvalitetssäkrare*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	04
2.	Iakttagelser och bedömningar	07
3.	Revisionell bedömning	13
4.	Bedömningar	15

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av revisor i Stiftelsen Åjtte genomfört en översiktlig granskning av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med granskningen har varit att granska om styrelsens arbetsmiljöarbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Vår samlade bedömning är att styrelsen för Stiftelsen Åjtte *i allt väsentligt* bedriver ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete samt att den interna kontrollen *i allt väsentligt* är tillräcklig. Bedömningen baseras på de för granskningen antagna revisionsfrågorna.

Utifrån granskningen iakttagelser lämnas följande rekommendationer:

- Att styrelsen beaktar arbetsmiljöaspekten i samband med distansarbete under pågående pandemi.

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

En viktig förutsättning för att dels kunna behålla, dels attrahera nya medarbetare och chefer är att arbetsgivaren kan erbjuda en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Arbetsmiljön ska utgöra en naturlig del i den dagliga verksamheten och är en kontinuerlig process med återkommande aktiviteter. Centralt i dessa aktiviteter är undersökning av verksamheten, bedömning av de risker som synliggjorts vid undersökningen, åtgärder för att minska riskerna samt kontroll av att åtgärderna bidragit till en bättre arbetsmiljö. Arbetsgivaren ska säkerställa att chefer har kunskap om ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling.

En viktig aspekt för att det systemtematiska arbetsmiljöarbetet ska fungera som det är tänkt är att chefer dessutom har adekvata förutsättningar för att hantera sitt arbetsmiljöansvar. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete utgör grunden för att uppnå en god arbetsmiljö och förebygga arbetsmiljörisker.

Det pågående smittspridningsläget utifrån Covid-19 bedöms få stor påverkan på arbetsmiljön i samhället. Förutom risken att själv bli smittad kan pågående pandemi föra med sig risker i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Med anledning av detta har regeringen beslutat om uppdrag till Arbetsmiljöverket med anledning av covid-19-pandemins påverkan på arbetsmiljön.

I revisorns roll ligger att årligen granska och pröva om styrelsen bedriver verksamheten på ett ändamålsenlighet och från ekonomisk tillfredsställelse sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Det är av väsentlig betydelse att säkerställa att de i stiftelsen finns ett ändamålsenligt och systematiskt arbetsmiljöarbete.

Revisorn har utifrån en bedömning av risk- och väsentlighet ansett det angeläget att översiktligt granska det systematiska arbetsmiljöarbetet inom stiftelsen Åjtte - svenskt fjäll- och samemuseum.

Inledning

Syfte och Revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att översiktligt granska om styrelsens arbetsmiljöarbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

I den översiktliga granskningen har följande frågeställningar besvarats:

- Finns policys, riktlinjer samt praktiska anvisningar för arbetsmiljöarbetet?
- Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?

Revisionskriterier

- Kommunallagen 3:11, 6:3, 6:6
- Styrdokument inom arbetsmiljöområdet (ex arbetsmiljöpolicy)
- Medarbetarundersökningar
- Affärsplaner och verksamhetsberättelser
- Övriga styrande dokument, ex. ägardirektiv

Avgränsning

Granskningen har avgränsad till det systematiska arbetsmiljöarbetet inom stiftelsen Åjtte - svenskt fjäll- och samemuseum. Granskningen avser revisionsåret 2020.

Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier samt avstämning med företrädare för stiftelsen.

2

lakttagelser och
bedömningar

Iakttagelser och bedömningar

Finns policys, riktlinjer samt praktiska anvisningar för arbetsmiljöarbetet?

Iakttagelser

Stiftelsen Åjtte har utöver museichef 24 anställda inom verksamheten. För stiftelsens systematiska arbetsmiljöarbete finns en av styrelsen framtagen arbetsmiljöpolicy. Policyn antogs i juni 2019 och ett övergripande mål med tillhörande målindikatorer:

- Förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Arbetsmiljön ska vara både säker och utvecklande för den enskilde medarbetaren. Varje medarbetare ska trivas i sitt arbete.
 - 100 % av medarbetarna ska känna arbetsglädje av att arbeta hos oss (basvärde 100%)
 - Den korta sjukfrånvaron ska minska med 2 %. Den långa sjukfrånvaron ska minska med 0 % (basvärde 98 %)
 - 100 % ska uppleva att de har en bra arbetsbelastning och i övrigt en bra balans i livet (basvärde 100 %)
 - 100 % ska uppleva att våra regelbundna medarbetarsamtal är givande och att det finns 1-2 rimliga sätta individuella mål (basvärde 98 %)
 - 100 % ska uppleva att alla chefer vid åjtte utöver ett kompetent ledarskap (basvärde 90 %)
 - Ingen medarbetare ska få uppleva sig mobbad, trakasserad eller diskriminerad.

Från policyn framgår att museichefen har ett övergripande ansvar över arbetsmiljön. I detta ingår att skriftligen delegera uppgifter inom arbetsmiljön till cheferna. För mobbning, trakasserier och diskriminering framgår från policyn att chefer har till ansvar att uppmärksamma och tidigt sätta in resurser för att motverka att ohälsa uppstår. De har även ansvar över att sätta in åtgärder vid uppkomsten av ohälsa och olycksfall. Vidare anger policyn att chefer ska hålla årliga medarbetarsamtal med sin personal samt säkerställa att de håller sig ajour med gällande styrdokument. Medarbetarna har till ansvar att känna till och verka för att målen för arbetsmiljön uppfylls.

Enligt uppgift vid intervjun har ingen skriftlig delegation upprättats men enhetscheferna uppges ha ansvar över att följa upp enheternas mål, medarbetarsamtal, konflikthantering (konflikthanteringsplan finns dokumenterad) och svåra samtal. Vidare uppges enhetscheferna ha genomgått en arbetsmiljöutbildning, samtidigt som behov av ny utbildning anses föreligga. Policyn beskriver även de olika arbetsmoment som chefer ansvarar över kopplat till att systematiskt undersöka arbetsmiljön, vilket beskrivs närmare på nästa sida.

Iakttagelser och bedömningar

Finns policys, riktlinjer samt praktiska anvisningar för arbetsmiljöarbetet?

Följande moment ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet:

- Regelbundna arbetsplatsmöten (APT)
- Årliga kartläggningar (skyddsronder) av arbetsmiljön utifrån fysiska, organisatoriska och psykosociala aspekter. Detta ska ske i samband med skyddsombud.
- Varje enhet utformar sina egna mål för arbetsmiljön utifrån enhetens förutsättningar. Dialog med medarbetare avseende resursfördelning, roller och ansvar samt förväntningar ska ske så att arbetsuppgifter anpassas efter krav och svårighetsgrad. Årliga medarbetarsamtal ska genomföras.
- Arbetsmiljön behandlas systematiska i stiftelsens skyddskommitté.
- Regelbunden översyn av gällande riktlinjer och rutiner ska ske inom varje enhet.
- Nyanställda ska genom sin introduktion få information kring styrande dokument för arbetsmiljön.

Enligt uppgift från intervju har en jämställdhetsplan upprättats. Från planen framgår verksamhetens jämställdhetspolicy, genomförd lönekartläggning samt riktlinjer för trakasserier. Vidare framgår att personalen erbjuds friskvårdstimme, läkemedelsersättning samt företagshälsovård. Även medarbetarsamtal sker årligen där personalen vid intervju uppges ha möjlighet att lyfta frågor gällande arbetsmiljö och hälsoundersökningar via företagshälsovården.

En utmaning som lyfts av de intervjuade är hemarbete till följd av pandemin. Inga åtgärder utifrån detta har i tid för granskningen vidtagits.

Avslutningsvis uppger ledningen att verksamheten anlitat externt stöd i form av coach/mentor med kunskap gällande HR-frågor i syfte att stötta musiechef i sitt ledarskap. Vår granskning visar att stiftelsen inte avropat något stöd från regionen avseende HR-frågor.

Iakttagelser och bedömningar

Finns policys, riktlinjer samt praktiska anvisningar för arbetsmiljöarbetet?

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Vi har i vår granskning tagit del av arbetsmiljöpolicy med tillhörande målindikatorer samt de beskrivningar av vilka delar som ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi anser att dessa dokument är tydliga och bidrar till att stödja arbetsmiljöarbetet.

Vi noterar att pandemin inneburit en ökad andel arbete på distans. Vi anser att det är angeläget att arbetsgivaren försäkras sig om att hemarbetsplatsen fungerar ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Iakttagelser och bedömningar

Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?

Iakttagelser

Som nämndes i föregående avsnitt genomförs arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal och skyddsronder i syfte att systematiskt undersöka arbetsmiljön. Senaste skyddsronden är utförd 2019-11-24. Uppföljningen visar på att svartmögel identifierats i receptionsförrådet, behov av städning fanns i en del utrymmen samt underhåll på en del förvaringsutrymmen. Dokumentet anger även vilka åtgärder som skulle vidtas, exempelvis att kontakta Anticimex och underhållsåtgärder. Vid intervju framkommer även att risker kopplat till hantering av kemikalier samt kontroll av maskiner ses över årligen.

Vid granskning av styrelsens protokoll kan ses att styrelsen i maj 2020 fått information om att stiftelsens arbetsmiljöpolicy omarbetats med hänsyn till de hälsosamtal som personalen genomförts under året. Styrelsen fattade då beslut om att uppdra museichefen att omarbeta policyn till nästa styrelsemöte så att styrelsens ansvar framgår tydligt. Styrelsen efterlyste även en jämförelse med den arbetsmiljöundersökningen som genomförs år 2010, vilket skulle presenteras vid nästkommande möte.

Vid styrelsens sammanträde i oktober 2020 lämnade museichef information om att jämförelsen med tidigare genomförd arbetsmiljöundersökning kommer att ske under 2021 då företagshälsovården inte kunnat åta sig uppgiften tidigare.

Avslutningsvis kan noteras att styrelsen löpande under året får information från museichef om verksamheten, exempelvis gällande rekrytering/personalomsättning samt att styrelsen vid behov fattar beslut om olika uppdrag till museichefen.

Iakttagelser och bedömningar

Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?

Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Av granskningen framgår att arbetsmiljön följs upp genom exempelvis på arbetsplatsträffar och i medarbetarsamtal. Vi noterar även att styrelsen har fått ta del av information kring arbetsmiljöarbetet. Därtill kan vi konstatera att styrelsen har fattat beslut inom området genom det uppdrag som gavs om att omarbete den dåvarande arbetsmiljöpolicyen.

3

Revisionell
bedömning

Revisionell bedömning

PwC har på uppdrag av revisor i Stiftelsen Åjtte genomfört en översiktlig granskning av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med granskningen har varit att granska om styrelsens arbetsmiljöarbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Vår samlade bedömning är att:

- styrelsen för Stiftelsen Åjtte *i allt väsentligt* bedriver ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete, samt att
- den interna kontrollen *i allt väsentligt* är tillräcklig.

Den samlade bedömningen baseras på de för granskningen antagna revisionsfrågorna.

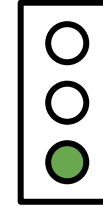
Bedömningar mot kontrollmål

Finns policys, riktlinjer samt praktiska anvisningar för arbetsmiljöarbetet?

Uppfyllt

Vi har i vår granskning tagit del av arbetsmiljöpolicy med tillhörande målindikatorer samt de beskrivningar av vilka delar som ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi anser att dessa dokument är tydliga och bidrar till att stödja arbetsmiljöarbetet.

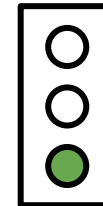
Vi noterar att pandemin inneburit en ökad andel arbete på distans. Vi anser att det är angeläget att arbetsgivaren försäkrar sig om att hemarbetsplatsen fungerar ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Hur följs medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö upp och vilka eventuella beslut om åtgärder vidtar styrelsen?

Uppfyllt

Av granskningen framgår att arbetsmiljön följs upp genom exempelvis på arbetsplatsträffar och i medarbetarsamtal. Vi noterar även att styrelsen har fått ta del av information kring arbetsmiljöarbetet. Därtill kan vi konstatera att styrelsen har fattat beslut inom området genom det uppdrag som gavs om att omarbeta den dåvarande arbetsmiljöpolicyen.

Rekommendationer

Utifrån granskningen iakttagelser lämnas följande rekommendationer:

- Att styrelsen beaktar arbetsmiljöaspekten i samband med distansarbete under pågående pandemi.
- Att styrelsen säkerställer att det finns en aktuell och dokumenterad delegation av arbetsmiljöansvaret.

Mars 2021

Hans Forsström

Uppdragsledare

Carl-Gustaf Folkesson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av den förtroendevald revisorn enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2020-12-17. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.